

Bijlage 5. INSTRUMENTEN VOOR RUIMTELIJK BELEID

5.1 Inleiding

De wetgever heeft de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke en visuele kwaliteit van de bebouwde en onbebouwde omgeving bij de gemeentelijke overheid gelegd. Bij gemeentelijk ruimtelijk beleid ontstaan er verbanden tussen vele disciplines en belangen: welstandstoets, monumentenzorg, architectuurbeleid, stedenbouw, inrichting en vormgeving van openbare ruimte, projectontwikkelaars, bouwers, opdrachtgevers, etc.. Een aantal van de instrumenten die de gemeente kan inzetten om de ruimtelijke kwaliteit te bevorderen, worden hierna kort besproken.

5.2 Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan bepaalt wat er in een gemeente met de ruimte mag gebeuren. Het bepaalt de toegestane bebouwing en het toegestane gebruik van de grond en gebouwen. Het bestemmingsplan beperkt zich echter tot aspecten van planologische aard: de stedelijke hoofdopzet met het stratenpatroon, de bebouwingsstructuur, de voorgevelrooilijn, de bouwmassa's en eventueel de kapvormen. De visie op beeldkwaliteit kan worden vastgelegd in de toelichting van het bestemmingsplan en eventueel (op onderdelen) in de planregels en/of op de verbeelding.

De architectonische vormgeving van bouwwerken wordt door toetsing aan de redelijke eisen van welstand zoals vastgelegd in een welstandsnota 'geregeld'. Welstandscriteria kunnen de ruimte die het bestemmingsplan biedt, invullen ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit. Het welstandsadvies kan zich dan richten op de gekozen invulling binnen het bestemmingsplan.

5.3 Beeldkwaliteitplan

Een beeldkwaliteitplan gaat uit van de aanwezige en/of gewenste ruimtelijke kwaliteit. Behoud, herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden kunnen hierbij een leidraad vormen. Een beeldkwaliteitplan kan als aanvullend instrument voor het opstellen van een bestemmingsplan worden gebruikt en geeft dan de visuele richtlijnen. Het opnemen van de gewenste kwaliteit is echter niet bindend, zolang deze kwaliteitseisen niet zijn verwerkt in de planregels of op de verbeelding. Aanbevolen wordt de concrete kwalitatieve uitgangspunten (indien mogelijk) op te nemen in de planregels en/of op de verbeelding en de onderbouwing daarvoor in de toelichting van het bestemmingsplan.

Beeldkwaliteitplannen in Rijswijk zijn niet altijd formeel door het gemeentebestuur vastgesteld. Ze zijn dan niet juridisch bindend, maar kunnen net als andere beleidskaders wel betrokken worden bij de overwegingen tijdens de toets aan redelijke eisen van welstand. Zij maken echter geen deel uit van het beoordelingskader van deze welstandsnota.

Bouwplannen worden daarom beoordeeld volgens de toetsingscriteria zoals ze in deze welstandsnota zijn opgenomen.

5.4 Monumentenbeleid in Rijswijk

De gemeente beschikt over een monumentenverordening en een Nota Cultureel Erfgoed. Monumentale gebouwen en structuren in de gemeente zijn geïnventariseerd en beschreven. Rijswijk telt in totaal 56 rijksmonumenten en 48 gemeentelijke monumenten. In de bijlage zijn de volledige monumentenlijsten opgenomen (bijlagen 6 en 7).

De monumentencommissie is door de gemeenteraad aangewezen om te adviseren in het kader van artikel 15 van de Monumentenwet. Bouwplannen die betrekking hebben op monumenten worden voorgelegd aan de (gemeentelijke) monumentencommissie.

5.5 Aansluiting tussen de verschillende beleidsterreinen

De gemeente Rijswijk voert haar beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit met verschillende instrumenten en vanuit verschillende invalshoeken. Voor deze welstandsnota is vooral de relatie tussen welstandscriteria, bestemmingsplannen en monumentenbeleid van belang. Het welstandsbeleid is, gelet op de jurisprudentie, ondergeschikt aan de voorschriften van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan bepaalt de ruimte van het welstandsadvies.

5.6 Reclamebeleid

In het kader van deregulering en vermindering van regeldruk is de procedure voor reclamevergunningen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) komen te vervallen. Hierdoor is geen separate reclamevergunning meer vereist voor reclamevormen waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist. Op grond van de APV geldt nog wel een algemene verbodsbepaling voor hinderlijke of gevaarlijke reclame (waartegen handhavend kan worden opgetreden). Voor reclames in de gemeente Rijswijk zijn wel (Interne) Richtlijnen Reclamevoorzieningen Gemeente Rijswijk opgesteld. Deze Richtlijnen maken geen onderdeel uit van deze welstandsnota.

Sommige van deze richtlijnen zijn wel geconcretiseerd en uitgewerkt in de in Bijlage 4 opgenomen Objectgerichte welstandscriteria. Het gaat hierbij alleen om een aantal omgevingsvergunningsplichtige reclame-uitingen.